

ארוסה פרק רביעי סוטה

דומה. נטענת ונדקרת צפי כל על גיאופי. דומה – לשון קלסה ודיבור, פדלמרי' צנדה (דף סו.) דומת עירף עלתה צף. והוא לאו תשד הוא, אלא דיבור יתר שיהיו נדקרים צה על תצדומה של בעלה. ואף קלסה לשון דיבור יתר הוא, לפיכך הוא נהפך לשון צנדה וללשון גנאי, פדלמרי: (שמןקלסין אומו). וזו באה תורה אור

רש"י מ"ו

דומה. פירש ר"ח: שמלעזין עליה צני אדם שהיא מונה, כדגרסינן (ביצמות דף כה.) [אמר רבי, אמרה לי אס]: דומי דמתא יומא ופלגא, והוא *עד שישאו וימנו צה מוזרות בלננה. פי' מוזרות – נשים שטוות פשתן משור, כך

[ע"י לעיל ו:]

מא א ב ג מיי פניו מהל' אסורי צילה הלכה כ' עוש"ע אה"ע סימן 7 סעיף טו:
מב ד ה ו מיי פ"ב מהל' סוטה הלכה ב והלכה ג:

לחיירי בקלא דפסיק דפסקין כרב ללא תלא ס"ד וחס"כ מה"ד דרוב בעילות אחר הבעל ארע"ג דרב כו'. רש"ח

תוספות שאנן

דומה לשון קלסה ולשון חשד הוא כדאמרין בגדה דומת עירף עלתה ב"ך וכן מירם הוה דיימא המותיה מוניה: שזו עומדת בחזקת כשרות. כשרות ולטיפה פסוזה לא חיישינן דרוב בעלות אחר הבעל ומבעלה נתעברה: וקניא והביא אביר רהמנא המוקנא לה ישקנה. ואי קשיא בקניא נמי כתיב וקנא (והביא) את אשתו דמשמע בעלה יקנא לה ולא אחר. הא איתרבי מאיש איש (אשר תשפח אשה תחת אישה) ל"ה: רב אשי אמר כו'. מר מפרש היקשא דאיש לאשה וכו' מפרש הקישא דאשה לאיש ולא פלוגי:

הדרן עלך ארוסה

גליון הש"ס

תום ד"ה אלוהא דמ"ד וכו' ונראה דמ"ד וכו' ע"י נדה דף נ ע"ב תד"ה דהויא: ד"ה רב אשי אמר וכו' ותיקן מדברי רחמנא בן חסד. וי"ל כ"ל: וכו' כתיב פ"א דערכין מ"ג:

ועיין היטב תוס' עכ"ן ד: ד"ה ולא אוליאו

דומה, וא"ל ישא בת דומה, שזו באה מטיפה בשרה, וזו באה מטיפה פסוזה. ור' יוחנן אמר: ישא אדם בת דומה וא"ל ישא דומה, שזו עומדת בחזקת בשרות, וזו אינה עומדת בחזקת בשרות. מיתבי: נושא אדם דומה? אמר רבא: ותסברא נושא לכתחלה?! א"ל, אם נשא. תני נמו: בת דומה. *יהלכתא: ישא אדם בת דומה, וא"ל ישא דומה. דתני רב תחליפא פר מערבא קמויה דר' אבהו: *באשה מונה – בניה בשרין, ברוב בעיות אחר הבעל. בעי רב עמרם: היתה פרוצה ביותר מהו? א"ל רבא דמ"ד *אין אשה מתעברת א"ל סמוך לווסתה – ק"א תיבעי ק"ד, ד"ל ידע בה וק"א מנטר לה. כי תיבעי ק"ד – א"ל רבא דמ"ד אין אשה מתעברת א"ל סמוך למבייתה, מאי? בין ידע בה – נטורי מנטר לה, או ד"ל רבא יבין דפרוצה ביותר – ק"א? תיקו. s. ויא"ו שב"ד" כו. s. ת"ר: "איש", מה ת"ר "איש איש" – רבבות *אשת חרש, ואשת שומה, ואשת שעמום, ושהקד בעלה למדינת הים, ושהיה חבוש בבית האסורין, שב"ד מקנין להן לפוסלן מבתותיהן. יכור אף להשקותן – ת"ר: *והביא האיש את אשתו". ר' יוסי אומר: אף להשקותה, וכשציצא בעלה מבית האסורין ישקנה. במאי קא מיפלגי? רבנן סברי: בעינן "וקניא והביא", ור' יוסי סבר: ק"א בעינן "וקניא והביא". ת"ר: *אשר תשפח אשה תחת אישה" – *דחתיש איש לאשה ואשה לאיש. במאי ה"ל? אמר רב ששת: בשם הש"ם הוא סוקא לא היה משקה, דכתיב: *ונעלם מעיני אישה" – כך היא, אם היתה סוקא לא היתה שותה. רב אשי אמר: 'בשם שחייגרת וגידידת לא היתה שותה, דכתיב: והעמיד

צנור דבא עליה ארוס, אבל הכא גבי צעל לא ידעינן ציאה ודאית דבא עליה, מ"מ לרצא תקשה, דאמר: אפי' צארוסה שעיברה אמר מסתברא ללא דיימא מיניה – צהא קאמר רב הולד ממזר ושמואל אמר הולד שתוקי, אבל דיימא מיניה – צהא קאמר רב הולד ממזר ליה ואפי' לרצ וכ"ש לשמואל. והא הכא אע"ג דאית לה צעל

קצוע, והוה לן למימר רוב בעילות אחר הצעל ולא שדי ליה צדידה, כ"ש הסא! א"ל רבא דמ"ד אין אשה מתעברת אלא סמוך לווסתה וכו'. י"ל כגון שלא קצעה ווסת. וה"ה דהמ"ל: וכגון ללא קצעה ווסת לא תצעי לך, כי תצעי לך – היכא קצעה ווסת. אלא מילתא דפסיקא נקט. תימנה לרבי: והא אמרי' הסא צפ' "המפלת" (נהד דף כה.): ההוא שפירא דאתא לקמייה דמר שמואל, אמר: האי צר מ"א יומא הוא, ותציב מיוס דאולה לטבילה עד ההוא יומא ולא היה אלא מ' יומא, אמר: האי צנדותה צעל, וכפטיה ורודי. ותקשה למ"ד סמוך לווסתה! *ונראה דמ"ד סמוך לווסתה – רוב עיבורין קאמר, מיהו מודי דזימנין מיקרי דמיעברה נמי סמוך לטבילה, או צאחד מאותן הימים שבין טבילה לווסתה. וכן למ"ד סמוך לטבילה. *איש איש לרבות אשת חרש וכו'. נראה דעיקר קרא לא אינטרין אלא לאוסרה לבעל ולצועל ע"י קניו זה, אבל משום לפוסלה מכתובתה – לא נריך קרא, דהא אפילו רבן שמעון בן גמליאל דאמר צפיק צתרא דכתובות (דף קי.): כחזת אשה דאורייתא – לאו ממש דאורייתא, אלא אית ליה סמן מדאורייתא, כדאמרין הסא צפ"ק (דף י.): מכאן סמכו חכמים לכתובת אשה מן הסוטה. אלא תנא דנקט כחובה – מילתא אגב אורחיה קמ"ל, דעוברת על דם נריכה התראה להפסיד כחובתה. רב אשי אמר בשם שחייגרת וגידידת אינה שותה רבתיב והעמיד הבהן את האשה. מימנה לר"י: מאי שגא הכא דממעט מ"והעמיד" חייגרת, וגבי ערכין דכתיב "והעמיד והעריך" לא ממעט אלא גוסס, צפ"ק דערכין (דף ד.). וכן העמדה דכתיב בקדשים צעלי מומין, דאמרין צפרק "השוחט" (חולין ל.). שחטה ועדיין מפרכתה, דנת העמדה והערכה היא. וגבי יצם כתיב (דברים כה.): "ועמד ואמר", ואפ"ה חלין נחתכו רגליי [למטה] מן הארכובה! מיהו, מחליטה לא תקשה, דהסא *מפרש טעמא משום דכתיב צה "מעל רגלו", ועיקר קרא ד"ועמד ואמר" – כדדריש ליה בצפרי: מלמד שאינו אומר דבריו אלא בעמידה. *ומירין: מדרבי רחמנא בן חסד לערכין – ש"מ דאהעמדה ממש לא קפיד רחמנא. וכן צהמה צעלת מוס – עיקרה לפדיון עומדת, ולא חילק צה הכחוב צין צעלת מוס אפי' נשצרו או נחתכו רגליה, ללא עדיפא מאדס ללא קפיד קרא אעמידכו*. **דכתיב** והעמיד הבהן את האשה ונתן על כפיה. אי קשיא: דהכא משמע דרב אשי צעי קרא כדכתיב וצפרק "נגמר הדין" (סנהדרין מה): אמר ליה מר קשישא צריה דרב חסדא לרב אשי: ומי לא צעינן קרא כדכתיב והתנן: היה אחד מהם גידס או חייג וכו', מאי טעמא, לאו משום דצעינן קרא כדכתיב לא, משום דכחילה קרא יתירא הוא. דמשמע: אי לאו דהוי יתירא ללא צעינן קרא כדכתיב! צלמא דרב ששת דממעט סומא מ"עיני" – איכא למימר קרא יתירא, דהוה מצי למימר "ונעלם מאישה" וכן "והעמיד" דאמר רב אשי – איכא למימר קרא יתירא הוא, דהא כתיב "והעמידה

מביאה פסוזה. שמה מנקרי או ממור: [ישו]. הצת עומדת צחוקת פשרות ומתקרת לבעלה, ולטיפה פסוזה לא חיישינן, דרוב בעילות אחר הבעל ומצעלה נתעברה. וזו אינה עומדת בחזקת בשרות. שמונה פתסיו ונאסרת עליו, והוא אינו רואה ואינו מגרשה, וצא עליה צאסור. ותסברא נושא לכתחילה. הא ודאי מקלקלה ליה! אלא על פקדון משפחה היא, וצעי לפרוזה ולממתי: אס נשא אדם דומה – מוסר. ויבין דצעי לפרוזה – אלא תנא לאו דוקא, ולא מוסדינן מיפה, דחייבא למימר צהא נמי טעה, וקני נמי: צת דומה. ויבין נמי פי אמרינן ישא אדם זו ולא ישא זו – לאו לכתחילה אס ימנא חקרת, (א) חבל מי שחינו מונא אלא שפסילו – ישא זו ולא ישא זו. דתני רב תחליפא כו'. הלכך צת דומה, בין דצעה היא – טוב לו ישיאנה, שמה פתסיו צחוקת היסר, ואל ישא דומה שמוך לקמו לשמש עמה משפחה לו. היתה פרוצה ביותר. דחייבא למימנא דרוב בעילותיה משל חריס. מהו שיהו צנייה צפריס. אין אשה מתעברת א"ל סמוך לווסתה. לפני ווסת נדוקה יוס חסד. ללא ידע הצעל סת ווסת נדקה, ולנדרה אומו הייס מלונות, אלא סתעבר צננות. בי תיבעי לך כו'. פלוגתא צמפ' נדה (דף לא.): סמוך למבייתה. לאמר שפוצלה, צייס טבילה או ליוס מקר. או דלמא בין דפרוצה היא ביותר. לא מצי מינטר לה, שגשמת מאללו פקאוס. וקניא והביא. המקנא לה ישקנה. ואי קשיא: צקניו נמי הא קתיב "את אשתו", דממעט דבעלה מקנא לה ולא חתרי הא מתרבי מ"איש איש".

אשר תשפח אשה תחת אישה. קרא יתירא הוא לדרשה צסוף הפקשה: "ואת תורת הקנאות" וגו'. להקיש איש לאשה. דמפרש ואולי למאי הלכתא. רב אשי אמר כו'. מר מפרש היקשא דאיש לאשה, ומר מפרש היקשא דאשה לאיש, ולא פלוגי והעמיד

קצוע, והוה לן למימר רוב בעילות אחר הצעל ולא שדי ליה צדידה, כ"ש הסא! א"ל רבא דמ"ד אין אשה מתעברת אלא סמוך לווסתה וכו'. י"ל כגון שלא קצעה ווסת. וה"ה דהמ"ל: וכגון ללא קצעה ווסת לא תצעי לך, כי תצעי לך – היכא קצעה ווסת. אלא מילתא דפסיקא נקט. תימנה לרבי: והא אמרי' הסא צפ' "המפלת" (נהד דף כה.): ההוא שפירא דאתא לקמייה דמר שמואל, אמר: האי צר מ"א יומא הוא, ותציב מיוס דאולה לטבילה עד ההוא יומא ולא היה אלא מ' יומא, אמר: האי צנדותה צעל, וכפטיה ורודי. ותקשה למ"ד סמוך לווסתה! *ונראה דמ"ד סמוך לווסתה – רוב עיבורין קאמר, מיהו מודי דזימנין מיקרי דמיעברה נמי סמוך לטבילה, או צאחד מאותן הימים שבין טבילה לווסתה. וכן למ"ד סמוך לטבילה. *איש איש לרבות אשת חרש וכו'. נראה דעיקר קרא לא אינטרין אלא לאוסרה לבעל ולצועל ע"י קניו זה, אבל משום לפוסלה מכתובתה – לא נריך קרא, דהא אפילו רבן שמעון בן גמליאל דאמר צפיק צתרא דכתובות (דף קי.): כחזת אשה דאורייתא – לאו ממש דאורייתא, אלא אית ליה סמן מדאורייתא, כדאמרין הסא צפ"ק (דף י.): מכאן סמכו חכמים לכתובת אשה מן הסוטה. אלא תנא דנקט כחובה – מילתא אגב אורחיה קמ"ל, דעוברת על דם נריכה התראה להפסיד כחובתה. רב אשי אמר בשם שחייגרת וגידידת אינה שותה רבתיב והעמיד הבהן את האשה. מימנה לר"י: מאי שגא הכא דממעט מ"והעמיד" חייגרת, וגבי ערכין דכתיב "והעמיד והעריך" לא ממעט אלא גוסס, צפ"ק דערכין (דף ד.). וכן העמדה דכתיב בקדשים צעלי מומין, דאמרין צפרק "השוחט" (חולין ל.). שחטה ועדיין מפרכתה, דנת העמדה והערכה היא. וגבי יצם כתיב (דברים כה.): "ועמד ואמר", ואפ"ה חלין נחתכו רגליי [למטה] מן הארכובה! מיהו, מחליטה לא תקשה, דהסא *מפרש טעמא משום דכתיב צה "מעל רגלו", ועיקר קרא ד"ועמד ואמר" – כדדריש ליה בצפרי: מלמד שאינו אומר דבריו אלא בעמידה. *ומירין: מדרבי רחמנא בן חסד לערכין – ש"מ דאהעמדה ממש לא קפיד רחמנא. וכן צהמה צעלת מוס – עיקרה לפדיון עומדת, ולא חילק צה הכחוב צין צעלת מוס אפי' נשצרו או נחתכו רגליה, ללא עדיפא מאדס ללא קפיד קרא אעמידכו*. **דכתיב** והעמיד הבהן את האשה ונתן על כפיה. אי קשיא: דהכא משמע דרב אשי צעי קרא כדכתיב וצפרק "נגמר הדין" (סנהדרין מה): אמר ליה מר קשישא צריה דרב חסדא לרב אשי: ומי לא צעינן קרא כדכתיב והתנן: היה אחד מהם גידס או חייג וכו', מאי טעמא, לאו משום דצעינן קרא כדכתיב לא, משום דכחילה קרא יתירא הוא. דמשמע: אי לאו דהוי יתירא ללא צעינן קרא כדכתיב! צלמא דרב ששת דממעט סומא מ"עיני" – איכא למימר קרא יתירא, דהוה מצי למימר "ונעלם מאישה" וכן "והעמיד" דאמר רב אשי – איכא למימר קרא יתירא הוא, דהא כתיב "והעמידה

רש"י מ"ו

[תוספתא בימות פי"ב]

[נהד לא:]

[לעיל כ"ג.]

הנהרות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ותסברא וכו' אחרת אלא דמי שאינו:

[לעיל כ"ד:]

[ביצמות כ"ג.]

